

ใบความรู้ พยางค์และคำ

พยางค์ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกครั้งหนึ่ง ๆ โดยเสียงนั้นจะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ โดยเสียงที่เปล่งออกมา ๑ ครั้ง เรียกว่า ๑ พยางค์ หรือถ้าเปล่งเสียงออกมา ๒ ครั้ง เรียกว่า ๒ พยางค์ เช่น

ประวัติศาสตร์ อ่านว่า ประ-หวัด-ติ-สาด มี จำนวน ๔ พยางค์

สวรรค์ อ่านว่า สะ-หวัน มี จำนวน ๒ พยางค์

องค์ประกอบของพยางค์

พยางค์หนึ่งจะประกอบด้วยเสียงอย่างน้อยที่สุด ๓ เสียง คือ เสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ (บางพยางค์อาจมีเสียงพยัญชนะท้ายเพิ่มอีก ๑ เสียง ซึ่งเรียกว่า “ตัวสะกด”)

เสียงพยัญชนะต้น คือ เสียงที่เปล่งออกมาก่อน บางคำจะเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว บางคำจะเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำก็ได้ เช่น

อ่าง (พยัญชนะต้น คือ อ)

ลิฟท์ (พยัญชนะต้น คือ ล)

ดาว (พยัญชนะต้น คือ ด)

คลอง (พยัญชนะต้น คือ คล)

ไกร (พยัญชนะต้น คือ กร)

ขวาน (พยัญชนะต้น คือ ขว)

เสียงสระ คือ เสียงที่เปล่งตามติดมากับเสียงพยัญชนะ เช่น

งา (เสียงสระ อา)

ชล (เสียงสระ โอะ)

เลี่ย (เสียงสระ เอีย)

เกาะ (เสียงสระ เอาะ)

เสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาพร้อมกับเสียงสระ เพื่อให้มีระดับเสียงสูงต่ำต่างกันไป เช่น

ใหญ่ (เสียงวรรณยุกต์ เอก)

เพื่อ (เสียงวรรณยุกต์ โท)

สี่ (เสียงวรรณยุกต์ จัตวา)

เช่น คำว่า “ ทหาร ” (อ่านว่า ทะ- หาน) ประกอบด้วย

- เสียงพยัญชนะต้น คือ ท.
- เสียงสระ คือ สระอะ (ทะ) และสระอา (หาน)
- เสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงสามัญ (ทะ) และเสียงจัตวา (หาน)
- เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ คือ หาน ซึ่งตรงกับมาตราตัวสะกด แม่ กน

ส่วนประกอบของพยางค์

การประกอบสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์เข้าเป็น **พยางค์** เรียกว่า การประสมอักษร มี ๔ วิธี คือ

๑. การประสม ๓ ส่วน คือ การประสมพยางค์ด้วยพยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ เช่น

กา องค์ประกอบ คือ ๑. พยัญชนะ ก ๒. สระ อา ๓. วรรณยุกต์ เสียงสามัญไม่มีรูป

๒. การประสม ๔ ส่วน คือ การประสมพยางค์ด้วยพยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้ายพยางค์หรือตัวสะกด และวรรณยุกต์ เช่น

เกิด องค์ประกอบ คือ ๑. พยัญชนะต้น ก ๒. สระ เออ ๓. วรรณยุกต์ เสียงเอกไม่มีรูป ๔. ตัวสะกด ด

๓. การประสม ๔ ส่วนพิเศษ คือ การประกอบพยางค์ด้วยพยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้าย พยางค์ที่ไม่ออกเสียงหรือตัวการันต์ และวรรณยุกต์ เช่น

เลห์ องค์ประกอบ คือ ๑. พยัญชนะต้น ล ๒. สระ เอ ๓. วรรณยุกต์ เสียงโท ๔. ตัวการันต์ ห

๔. การประสม ๕ ส่วน คือ การประกอบพยางค์ด้วยพยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้ายพยางค์หรือตัวสะกด พยัญชนะท้ายพยางค์ที่ไม่ออกเสียง หรือตัวการันต์ และวรรณยุกต์ เช่น

สิงห์ องค์ประกอบ คือ ๑. พยัญชนะ ส ๒. สระ อิ ๓. วรรณยุกต์ เสียงจัตวาไม่มีรูป ๔. ตัวสะกด ง ๕. ตัวการันต์ ห

ใบงานเรื่อง พยางค์และคำ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนองค์ประกอบของพยางค์ของคำต่อไปนี้

ที่	พยางค์	ประสม กี่ส่วน	พยัญ ชนะต้น	สระ	รูป วรรณยุกต์	เสียง วรรณยุกต์	ตัวสะกด	ตัว การันต์
ตัวอย่าง	เสาร์	๔ ส่วน วิเศษ	ส	เ-า	-	จืดวา	-	ร

ที่	พยางค์	ประสม กี่ส่วน	พยัญ ชนะต้น	สระ	รูป วรรณยุกต์	เสียง วรรณยุกต์	ตัวสะกด	ตัว การันต์
๑	เบอรี							
๒	ตรี							
๓	กล่อม							
๔	พักตร์							
๕	โบท							
๖	เฝ้า							
๗	เท่า							
๘	ศาส							
๙	ครา							
๑๐	ปลื้ม							
๑๑	ลิฟ							
๑๒	เลียว							
๑๓	เคียด							
๑๔	วิทย์							
๑๕	ลด							

ชื่อ

ชั้น

เลขที่